

Persona*. Cercetare artistică asupra procesualității actricești în paradigma *practice-based research

Octavian JIGHIRGIU

Andreea JIGHIRGIU

Rezumat: Proiectul de cercetare „Persona de Ingmar Bergman. O cercetare aplicată asupra procesualității actricești” propune o investigație inovatoare a mecanismelor de construire, transfer și dezafectare a personajului în arta actorului contemporan, utilizând metodologia *practice-based research*. Studiul urmărește producerea unui set de instrumente pedagogice și artistice legate de intrarea în personaj și ieșirea instantanee din acesta, în contextul unor distribuții reduse și al necesităților contemporane de versatilitate actricească sporită. Articolul își propune să analizeze structura proiectului, direcțiile sale interdisciplinare și noutatea demersului în raport cu cercetările naționale și internaționale. E, totodată, o oglindă a dinamicii de lucru în cadrul unui laborator artistic, a felului în care, uneori, obiectivele pot genera și rezultate nescontate, îmbogățind un domeniu de cunoaștere.

Cuvinte cheie: actor, performer, metodă, cercetare bazată pe practică, transfer de personaje, inteligența artificială

Actor și personaj din perspectiva metodei lui Uta Hagen

Diana COZMA

Rezumat: Indiferent de tipul de teatru cercetat și practicat la început de mileniu trei, ceea ce rămâne ca și constantă este aspirația practicienilor teatrului de a se confrunta cu texte ale marii dramaturgii capabile să genereze revelație și emoție și în care regăsim personaje structurate pe fâșia îngustă dintre derizoriu și extaz. Din această perspectivă, lucrarea de față pune în discuție aspecte ale metodei lui Uta Hagen conform căreia actorul își creează propriul *personaj* prin serii de *transferuri* dinspre experiențele sale personale înspre viața personajului din piesă. Avansăm ideea că metoda lui Hagen face legătura între metoda lui K.S. Stanislavski și cea a lui Eugenio Barba, respectiv între crearea rolului prin *identificare afectivă* și crearea *partiturii* prin îngemănarea unor caracteristici ale unei figuri mitice sau contemporane cu părți din biografia actorului.

Cuvinte cheie: transfer, percepție, simțuri, emoție, adevăr scenic

Emoția în teatru ca abuz, exces și tehnică actricească

Radu TEAMPĂU

Rezumat: Prezenta lucrare pornește de la ideea de abuz care este generat de emotivitatea negestionată corect fie de spectatori sau profesioniștii scenei. Luând în considerare aspectele psihologice ale emoției și modalitatea în care emoția este folosită în expresia scenică se evidențiază că ideea de a controla emoția este la fel pernicioasă ca aceea de a te lăsa pradă emoției. Se observă că emoția, văzută ca proces de supraviețuire a sinelui, nu trebuie să fie respinsă automat ca fiind o desfășurare de acțiuni lipsite de rațiune. Emoțiile însă se pot permuta, transforma până când, epuizându-și energia să se liniștească, fără ca în timpul acestui proces cel care experimentează emoțiile să sufere de pe urma acestora. De asemenea se analizează modul în care, din punct de vedere teatral, emoția nu se vedește doar la nivelul mimicii faciale ci rezidă practic în întregul comportament scenic al actorului. În același timp se discută faptul că emoția, din punct de vedere scenic nu se expune, comunică de către actor, ci este urmărită detectivist de către spectator.

Cuvinte cheie: emoție, abuz, exces, mască, voce

Sărăcie, curaj și compromis: dimensiuni brechtiene și regie modernă în Mutter, un spectacol de Dumitru Acriș -O cercetare asupra modului în care estetica brechtiană este reinterpretată prin mijloace regizorale contemporane-

Cristina BLAGA-TOMUȘ

Rezumat: Articolul investighează modul în care spectacolul Mutter, în regia lui Dumitru Acriș, rearticulează temele sărăciei, curajului și compromisului printr-o hibridizare complexă între realismul psihologic stanislavskian și tehnicile brechtiene de distanțare. Analiza urmărește mecanismele concrete de construcție scenică — mizanscenă, spațiu, ritm, gest, obiect — pentru a evidenția felul în care acestea generează o reprezentare simultan emoțională și critică. Sărăcia funcționează ca principiu organizatoric al universului scenic, influențând comportamentele și dinamica relațiilor. Spectacolul alternează secvențe realiste cu momente de comentariu social, transformând povestea individuală într-o reflecție asupra mecanismelor socio-economice contemporane. Rezultatul este o formă de teatru social modern, care propune un dialog între interioritatea trăirii și luciditatea analizei.

Cuvinte cheie: Bertolt Brect, Mutter Courage, Dumitru Acriș

Teatrul în Emiratele Arabe Unite: Evoluție culturală și practici contemporane

Sorin-Dan BOLDEA

Rezumat: Teatrul din Emiratele Arabe Unite (EAU) este un fenomen cultural complex, modelat de influențe istorice, religioase și de migrație. Spre deosebire de tradițiile teatrale occidentale, care sunt adânc înrădăcinate în continuitatea istorică și în profesionalizare, teatrul din EAU este o manifestare relativ recentă, determinată în mare măsură de comunitățile de expatriați, mai degrabă decât de nevoia locală. Acest articol explorează evoluția teatrului în EAU, contextul său istoric, influențele religioase și starea sa actuală, bazându-se atât pe surse academice, cât și pe experiențe personale. Studiul își propune să analizeze modul în care teatrul este perceput, practicat și integrat în structura culturală a unei țări islamice cu o identitate globală în creștere rapidă.

Cuvinte cheie: teatru, performanță, viitor, actorie, islam, istorie.

Expresia întrupată: Cogniție, tehnică și memorie în arta actorului tăcut

Pali VECSEI

Rezumat: Actoria de film tăcută ocupă o poziție neobișnuită în studiile spectacolului: este simultan delimitată istoric de cinematografia timpurie și totuși constant relevantă ca model pentru înțelegerea expresiei întrupate. Acest articol examinează arta actorului tăcut ca un loc în care se întâlnesc cogniția, comunicarea nonverbală și tehnica artistică. Pornind din istoria filmului, științele cognitive și teoria performativității, studiul susține că jocul mut funcționează ca un laborator pentru analiza modului în care corpurile generează sens și emoție în absența vorbirii. După prezentarea evoluției istorice a actoriei mute și a diverselor tradiții care au modelat-o, articolul integrează cercetări din cogniția întrupată și teoria spectatorialității pentru a explora modul în care privitorii deduc intenția, afectul și narațiunea din comportamentul fizic. Aspectele tehnice ale actoriei mute, precum gestul, postura, ritmul, micro-expresiile faciale și relația actorului cu camera, sunt analizate în detaliu pentru a dezvălui modul în care actorii din filmul mut își construiau precizia expresivă. Aplicațiile contemporane sunt analizate prin exemple din cinematografia modernă, animație și

spectacolul cu captură de mișcare, demonstrând relevanța durabilă a principiilor din epoca filmului mut. Studiile de caz dedicate lui Charlie Chaplin, Buster Keaton și Astei Nielsen ilustrează modul în care anumiți actori au dezvoltat vocabularuri expresive distinctive, întemeiate în corporalitate. Articolul concluzionează că actoria în filmul mut nu doar îmbogățește studiile de film și performativitate, ci contribuie și la discuțiile științifice actuale despre percepție, empatie și mintea intrupată.

Cuvinte-cheie: actoria mută; cogniție intrupată; comunicare nonverbală; spectacol cinematografic; tehnica actoriei pentru camera de filmat

Steaua fără nume sau „Moscova” lui Cehov

Cristi AVRAM

Rezumat: Articolul are drept focus spectacolul *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian, realizat la Teatrul Dramatic “Elvira Godeanu” Târgu Jiu, și propune o reflecție asupra timpului suspendat și a fragilității umane, într-o întâlnire subtilă dintre universul lui Mihail Sebastian și cel al lui Cehov. Marin Miroiu, asemenea personajelor cehoviene, trăiește într-o realitate apăsată de rutină, găsindu-și refugiul în astronomie, un spațiu în care idealurile pot respira. Apariția Monei tulbură acest echilibru stagnant, asemenea sosirii soldaților din *Trei surori*, revelând vulnerabilitățile ascunse ale micii comunități. Domnișoara Cucu, eleva, Udrea și întreaga lume provincială poartă ecouri cehoviene, oscilând între rigoare, visare și nevoia de evadare. În contrapunct, cuplul de bătrâni introdus în montare devine o imagine a destinului posibil al Monei și al lui Miroiu, o proiecție poetică și degradată a iubirii lor neîmplinite. Personajul Ichim, o vibrație interioară a spectacolului, încearcă zadarnic să trezească spiritele celorlalți, amintind că timpul poate fi atât o închisoare, cât și o poartă către miracole.

Cuvinte cheie: intertextualitate, conexiuni, influențe cehoviene, teatrul lui Mihail Sebastian

Costache Antoniu - Actor, Pedagog si Promotor Teatral

Carmen ANTOCHI

Rezumat: Costache Antoniu rămâne una dintre personalitățile definitorii ale teatrului românesc, un artist complet care a îmbinat în mod exemplar talentul scenic, vocația pedagogică și dorința de a promova cultura teatrală. Formarea sa ieșeană a constituit temelia întregii cariere: la Conservator, sub îndrumarea lui State Dragomir, a învățat importanța analizei riguroase a rolurilor și a ideii că scena are și o misiune morală, aceea de a contribui la „îndreptarea relilor”. Mihai Codreanu i-a șlefuit dicția și i-a transmis credința că arta este expresia emoției trecute prin filtrul rațiunii, în timp ce Mihai Sadoveanu, în calitate de director al Teatrului Național, i-a oferit primul sprijin real, angajându-l ca „probist” în 1920. Alături de maestrul Vernescu-Vilcea, Antoniu și-a desăvârșit înțelegerea tradiției caragialiene, pregătindu-se astfel pentru anii anevoioși ai peregrinărilor prin teatrele de provincie. Cariera sa, construită pas cu pas, ilustrează o perseverență admirabilă. Ca pedagog, a transmis generațiilor tinere principiile esențiale ale școlii ieșene – sinceritate artistică, naturalețe. Numirea lui ca rector al Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” a confirmat capacitatea sa de a transforma experiența scenică într-un veritabil model de formare profesională. Moștenirea lui Costache Antoniu se regăsește în armonia dintre tradiția realistă și umanitatea profundă a interpretărilor sale, marcate de firesc, ironie discretă și un umor cald, devenind un reper de profesionalism și modestie pentru întreaga breaslă.

Keywords: Costache Antoniu, Conservatorul de muzică și declamațiune din Iași, Teatrul Național Iași, școala ieșeană de teatru, Fonoteca de aur, Cetățeanul turmentat

Evoluția dansului în spectacolele muzicalele americane

Geta-Violeta RĂVDAN

Rezumat: Dansul pentru spectacolul muzical include mai multe forme și stiluri de dans. Și cum altfel ar fi putut să evolueze dacă nu printr-un istoric la fel de eclectic, pornind de la spectacolele teatrale grecești și romane (începând cu anul 500 î. Hr.) până la spectacolele muzicale eclatante din zilele noastre. De la spectacolele în care avea rol secundar în spectacolele dramatice, opere și moralități, în secolul al XIX-lea dansul a căpătat propria identitate în spectacolele de menestrel și vodevil. Ulterior, va reuși să ocupe un loc important în spectacolul muzical de pe Broadway, prin faptul că a evoluat cu fiecare perioadă pentru a susține mai bine poveștile și a se conecta cu publicul. Bărbații care creau coreografiile au primit inițial numele de regizori de dans, și ulterior pe cel de coregrafi. Aceștia s-au străduit să integreze dansul în povestea muzicalelor, și au devenit regizori-coregrafi, care au creat muzicale conceptuale și muzicale de dans. Dar treptat, femeile și-au demonstrat abilitățile de creatoare de muzicale și au ajutat la evoluția nu doar a dansului, ci și a muzicalelor de pe Broadway.

Cuvinte cheie: spectacol; producție; dans; muzical; Broadway

Emoție și absurd între scenă și ecran. Comparație între tehnicile teatrale și estetica mockumentarului în *Așteptându-l pe Godot* și *Așteptându-l pe Guffman*

Mihaela Florentina CONSTANTINESCU

Rezumat: Lucrarea analizează tehnicile de abordare din *Așteptându-l pe Godot* (Samuel Beckett, 1953) și *Așteptându-l pe Guffman* (Christopher Guest, 1996), două opere despărțite prin mediu, ton și context istoric, dar unite de aceeași structură dramatică: așteptarea. Studiul comparativ urmărește modul în care tehnicile teatrale și estetica mockumentarului creează emoție și absurd pe scenă și pe ecran. Piesa lui Beckett exprimă zădărnicia existenței prin minimalism și repetiție, în timp ce filmul lui Guest transformă forma pseudo-documentarului într-o reflecție asupra aspirației, iluziei și vulnerabilității umane. Ambele opere folosesc absența (figurile nevăzute ale lui Godot și Guffman) ca motor narativ, arătând cum interpretarea devine o reacție la incertitudine. În final, studiul susține că, în teatru și film, interpretarea însăși reprezintă o formă profundă de rezistență în fața lipsei de sens.

Cuvinte-cheie: Absurd; Interpretare; Mockumentar; Tehnici teatrale; Așteptare

Vis, reverie, memorie

Mircea Levente COCIARDI

Rezumat: Acest articol abordează relația dintre vis și memorie și se concentrează asupra ipotezei ca procesul visării să contribuie la consolidarea memoriei. Pentru a înțelege acest mecanism, studiul ia în considerare visul experimentat în diverse stadii ale somnului și așa-numitul „vis treaz”, reveria. Sunt puse în dialog argumente pro și contra, entuziaste și sceptice, asupra capacității visului de a influența memoria și a memoriei de a „dicta” vise. Focusul acestui articol îl reprezintă punctul intersecției dintre vis, memorie și conștiință, o triadă care se profilează ca un ipotetic teren fertil pentru formarea și înțelegerea noțiunii de vis teatral.

Cuvinte cheie: vis, memorie, conștiință, teatru, reverie

Teatrul rom în România: între expresie și instituționalizare

Alexandra-Ioana MOJOIU

Rezumat: Acest articol analizează relația dintre politicile culturale ale statului român și emergența unei mișcări teatrale române în ultimele două decenii. Deși recomandarea privind înființarea unui Teatru Rom de Stat apare recurent în strategiile guvernamentale, instituționalizarea rămâne blocată, ceea ce relevă limitele discursului oficial al incluziunii. Studiul contextualizează această absență în continuitatea istorică a marginalizării romilor, de la sclavie și rasism eugenic până la reprezentarea distorsionată în cultura dominantă. Din perspectiva reperelor conceptuale propuse de Stuart Hall, teatrul devine un spațiu de rezistență simbolică, unde memoria, justiția socială și reconfigurarea identității colective sunt articulate prin expresia artistică. Analiza cartografiază principalele inițiative teatrale române contemporane, evidențiind modul în care acestea funcționează ca forme autonome de producere de cunoaștere și contestare a hegemoniei culturale. În lipsa unei infrastructuri instituționale, teatrul rom capătă valoare politică și epistemică, propunând un model alternativ de reprezentare în spațiul cultural românesc.

Cuvinte cheie: teatru rom, minoritate etnică, autoreprezentare, memorie și identitate

Teatrul tribunal: performativitate, memorie și justiție simbolică

Cristian CĂLBEAZĂ

Rezumat : Teatrul tribunal se afirmă ca o formă de artă angajată care transcende estetica pentru a deveni instrument de justiție simbolică, pedagogie civică și activism social. Acesta intervine acolo unde sistemele juridice tradiționale se dovedesc ineficiente, inaccesibile sau corupte, oferind un spațiu în care nedreptățile sunt aduse în fața publicului și traumele colective sunt recunoscute. Prin metode participative, bazate pe documente reale și reconstituiri scenice, spectatorii devin martori, jurați sau participanți activi în procesul de reflecție morală și socială. Funcția teatrului tribunal include educația juridică, democratizarea cunoașterii drepturilor, recuperarea memoriei colective și promovarea responsabilității civice. Exemple precum *The Congo Tribunal*, *The Colour of Justice* sau proiecte locale din România ilustrează impactul său asupra conștiinței publice, reconcilierea simbolică și generarea de schimbări sociale. În contextul post-conflictual sau post-totalitar, teatrul tribunal devine un instrument versatil: arhivă vie, spațiu de reparație etică, forum educativ și platformă de activism, demonstrând capacitatea artei de a transforma percepția publică asupra justiției și responsabilității colective.

Cuvinte cheie: Teatru tribunal, justiție simbolică, activism cultural, educație civică, participare publică